

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[undu]m e[st] mirabil[is] apparitio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

uit. Circa mediā hō noctē tota illa palea igne succēdit; et martin⁹ excitatus dū exire ceteris neq̄ret ab igne capīt. Rediēs hō ad solitū ōzōnis fugiū et cruci facies ligulū in medio ignis irat⁹ p̄misit. Do nachi ignis excitata p̄currūt et martin⁹ quē tam suprū putabat dū medio flāmavilis, sūz educuit. Ita cū b. martin⁹ moleftia febriū affligeref et iā virib⁹ corporis destruere tur et rogaref a discipul⁹ ut iā lecto suo vbi ciceret illicio debubbat stramētū aliquod poneref. Indit. Nō dec̄ filij ch̄riani nisi iā c̄lī nerez c̄līcō mori. Ego si vob⁹ alid exēplū p̄buerō ip̄e peccauī. Lūc⁹ supin⁹ sp̄z facez ter et a p̄bīt̄ rogaref ut salti corporiculuz mutatiōe later⁹ releuaret. Sinite meliqt̄ fr̄s sine celū poti⁹ r̄sp̄cere q̄ trāvē sp̄s dirigaf ad dñm. Satagit itaq̄ p̄ virib⁹ carnē exēplo martini macerare; q̄i dī Ro. viii. Si fū carnē vīcerit mortem.

Septia pfectio virtuosa
q̄p̄ quā deo placuit ē obkuāda duotōis assiduitas Judith. viii. et ix. Hūlūt̄ et mā suerop. s̄ibi placuit dpcatio. Būs martin⁹ sp̄ aut ōzōni aut lectoi insistedat. Inter legēdū autētter operādū nūc̄ aim ab ōzōne larabat. Tū et d̄ ip̄o cataf. Oculis ac manib⁹ i celū sp̄ intētū inuictū ab ora tōe sp̄m nō larabat. Imitetur ignis martin⁹ in orōis assiduitate et mētis duotōe ut dō placere mereamur. Ber. Nō pui⁹ pēdat ōzōne suā qm̄ ip̄e ad quē oram⁹ nō pui⁹cēt̄ eā. Hec ille. Et Lu. xj. P̄f v̄ ce leſt̄ dabit sp̄m bonū petēt̄ se. Sic itaq̄ q̄ dicū ē d̄ p̄tuosa pfectiōe bti marti. q̄p̄ quā marie placuit dō: eccliaz illustravit sue mire scritaz exēplo. Usq̄ de eo dicere possum⁹ q̄d scribit̄ Eccl. l. q̄i sol resulges sic ille effulgit in tēplo dī. Hec ibi.

Tertia excellētia glōse manifesta. Et hec ē manifesta euidentia q̄ nob̄ p̄stat btm̄ mar. dō marie plāw̄t̄: q̄r vīc̄ dñs tā glōse manifestauit pfectōz p̄t̄. l. scritatis bti martini: et euz m̄t̄i p̄t̄ honorificauit ac venerādū nob̄ ondit. Juxta pmissuz saluatoris. Jo. xii. Si q̄s mihi misstrauerit honorificabit eū pat̄ me⁹ q̄ ē in cel⁹. Honorificauit itaq̄ dñs btm̄ martin⁹ manifestādo glōse collataz sub̄ grām̄ et uolaz eius pfectōz et q̄p̄ḡt̄ p̄ descēluz sp̄misseti luḡ eū i sp̄e ignis. In

atq̄ placēs dō fuerit. Et h̄ p̄cipue per se p̄t̄um testimonia.

- 1 Primū ē testimoniū dīne omēdatiōis.
- 2 Scdm̄ ē mirabil̄ apparitiōis.
- 3 Certū ē sp̄eal̄is vīlūtatiōis.
- 4 Quartū ē miraculoze coruſcatōis.
- 5 Quintū ē glōfice clarificatiōis.
- 6 Sextū ē angelice modulatiōis.
- 7 Septimū ē admirād̄ intumulatiōis.

Prīmū ignis ē testimoniū

dīne cōmēdatōis; q̄r vīc̄ ip̄e dñs sibi ap̄. parēs induit̄ pte illa chlāmydis quā būs martinus paup̄i dederat corā angel̄ eū cōmēdauit dices. Martinus adhuc cathez cumin⁹ bac me veste p̄texit. Cib. Am̄ bōdī d̄ scō martinō sic ait. Būs martinus ita pfectus inuētus ē v̄t ch̄m̄ tēxiss in pauge: et vēste quā egen⁹ accperat mū dī dñm indūsset. Felix largitas quā dī uinitas op̄at. O clāmydis glōfosa diuīsso q̄ militē p̄texit et regē. O inestimabile dō nū q̄d vēstre meruit deitatē digne huic dñe pfectiōis tue p̄mīa p̄t̄ulisti. Digne ei arriano p̄ subiacut̄ feritas. Digne amore martyrū pfectiōis tornīca non timuit. Quid erit p̄ oblatiōe integrī corp̄is rece p̄t̄ q̄. p̄ quātitate vēstis exige vēstre dēū meruit et videro. Hec ille.

Scdm̄ est testimoniū mirabilis apparitiōis. Nā sīc legif in dial. se uerit galli cū in qdā festiūtare martinus ad ecclaz p̄recessit missaz celebratur et si cut sup̄dictū ē tunica p̄pria se exuto pau⁹ perē quēdā vestitiss et archidiacō⁹ mos neret eū ut ad solēntia peragēda p̄cederer: ille d̄ se loq̄n̄ se ire n̄ posse ridit̄ dōec pau⁹ p̄ vēstē accipiat. Archidiacon⁹ dō n̄ intel̄ligēs q̄r cū extreñsecus capa tectus esset ip̄m nudū inter⁹ nō videbat; pauperē nō adesse causat. At ille mihi inq̄t̄ vēst̄ defēraf et paug nō deerit vēstēd̄. Lōpulsus ille ad foz vadit et vilē tunicā et curta q̄ p̄nula. i. pene illa dō afferēs an̄ pedes martini tratus p̄cēcit. Quā ille secrete induit̄: cui⁹ manicē vīc̄ ad cubitū: et lōgitudo vīc̄ ad genu p̄cēdebat. Et sic missaz celeb̄ratur p̄cessit. Dū at missaz celeb̄raret: glob⁹ igne⁹ sup̄ caput eius apparuit et a m̄ltis ibidē vīlūt̄ fuit. Jo. 2par aplis dī. p̄ descēluz sp̄misseti luḡ eū i sp̄e ignis. In

Ber. De sc̄to Martino

globo igneo tria sunt: lux calor: et levitas
lursum elevativa. Tō p̄ h̄ o anf intelligit tria
spisseti sic apparēt̄ op̄a i b̄. marcl̄o. **Pri-**
mū ē s̄piāl̄ claritas m̄et̄ illuatiua. Ber.
Sp̄issctus i igne apparuit q̄r̄ q̄s repley
uerit̄ p̄tate coglere fac̄. Sc̄d̄z ē s̄pnal̄
charitas m̄et̄ istāmatia. Ber. Sp̄issctus i
igne appuit q̄r̄ q̄s pleuerit sp̄u fortes fac̄
z **Ro. v. Charitas dī dif̄. c̄ i cor. no. q̄ sp̄m**
sem̄ zc̄. **L**ertiū ē sp̄uā libertas m̄et̄ ē
leuatio. **Loz. iii. Ubi sp̄u dñi ibi liber.**
Et Ezech. viii. Eleuanit̄ sp̄u inf̄ celū
z frā z adduxit̄ me i bierlm̄ i visitōe dei.
Hec ibi. Nō tal̄ ē libertas maloz q̄ r̄ut̄ li-
bertatē māl̄ agēdi: et cū male egerint no-
lit̄ redargui. **Pe. y. Quasi liber. nō q̄l̄**
velamē h̄nt̄s malicie libertatē s̄z sic fui. **Si**
In h̄ i ḡis q̄ sp̄issctus apparuit sup̄ caput
bti martini declarat̄ i eo ex excellētia s̄piāl̄
claritatis feruēt̄ illuatiua charitas et sp̄uā
libertas. Addit̄ ē maḡ io. beletb. q̄ r̄uc̄
cū i missa man̄ leuaret̄; ageli torq̄s au-
reos̄ gēmatos detulerūt q̄b̄ nuda eius
brachia dēcerer operuerūt.

Lertiū ē testimoniū sp̄ea
lis visitatiois. Sepe em̄ visitat̄ est ab an-
gelis sc̄ris tāq̄ vir ā gelic̄. Et cū semel d̄
des p̄ ḡd̄. Güter roch̄et̄ attrit̄ mēbis;
nocte ab agelico ceto ad integrā recreat̄ ē
sanitatē. **Z**te visitat̄ ē a h̄ginib̄ sc̄ris tāq̄
h̄go purissim̄ vt̄ s̄ dictū ē. **Z**te sepe se vi-
statu ab aplis petro z paulo testat̄ ē: in
q̄ndis eē vir apl̄. **E**nota iuxta pd̄is
era z seqn̄tia quō b. martini testimoniū
h̄uit a s̄ma trinitate. **A**p̄e cui app̄p̄as
poteris q̄ quā fuit miracula. **M**ult̄ ei co-
ruscauit miracul̄ ut̄ postea diceat̄. **A** filio
q̄ ip̄m cōzā agel̄ comēdauit̄. **E**a sp̄is̄ q̄
il̄pe ignis sup̄ caput eī apparuit̄. **Z**te te-
stionū h̄uit ab agel̄: testimoniū ab aplis:
testionū a h̄ginib̄. vt̄ dictū ē. **N**ota etiāz
quō in eo sūt dignitates singulōz ordinū
sc̄oꝝ. **F**uit em̄ xp̄ha vt̄ dicem̄ postea: cō-
par aplis:marcyr affectu: h̄go purissim̄:
professo: z p̄tifice exim̄. **U**n̄ dī gēma sa-
cerdotū p̄f̄ sc̄ritar̄ eī excellētia. **U**n̄ di-
ci p̄t̄ priarcha. i. p̄t̄ p̄ncipal̄. **Q**ware meri-
to vniuersal̄ eī felix q̄ totā eccl̄iam cele-
b̄at̄ z a fidelib̄ vbiq̄ venerat̄. **N**ec videt̄
cē serūt̄ al̄ i cuī reverentia totū eccl̄ie
dedicate sic reperiūt̄ in reverentia bti mar-

Et h̄ ē magnū testionū sua sanctitatis
Quartū ē testimoniū mira-
culose op̄atois. **F**ec̄ em̄ miracula mult̄ p̄
cipue kpl̄. **P**rimo circa creaturas pu-
re sp̄iales: demōes ejēcēdo: coglēndo.
Terradī em̄ p̄cosularis v̄ti fūz man̄
ip̄ositōe a l̄b̄monio liberauit. **U**n̄ ille te-
tradī cū tota domo sua ad fidē querit̄.
Ite vi leḡ i dial. sc̄. z gal. cū vaca funib̄
da a dēonio agitata. **S**ī martinū z socios i
via occurreret̄: ille irep̄as. **D**iscede inq̄
funeste de pecude: q̄. ptin̄ discedet̄: vac-
ca ad eī pedes p̄sternit̄: ad eī ip̄u cuz
māsu studie ad gregē fuertis. **I**te narrat̄
vin̄. i. sp̄culo hist̄o. q̄ die q̄dā diabol̄ rega-
lit̄ idūt̄ leta facie martio orati appuit̄. **A**ḡce
martie: quē col̄ ch̄is ego fū. **E**cū
martin̄ raceret̄: stet̄ dixit. **Q**uid dubit̄
tas credere? **M**artin̄ ē a sp̄is̄ doct̄.
Al. **D**ñs iel̄ ch̄z n̄ se purpurāt̄ z diade-
mate ren̄ itētē vētūz ee p̄dixit̄. **A**d hāyo
cē ille stat̄ vi sum̄ euauit̄. **I**te narrat̄
ibid̄. q̄ martin̄ cuiusdā pris̄ familias do-
mū set̄ igrell̄ i ip̄o luie restit̄. **V**om̄bi
le dēonio in artis dom̄ se videt̄. **L**ui cū
vt̄ discederet̄ igaret̄: quēdā a familia arr̄
puit̄ q̄ sc̄uire dētib̄ cepit̄ z obuios q̄q̄ la-
niare. **C**ōmota ē dom̄ z turbata. **M**artin̄
tin̄ a t̄sūrēti se obijcēs stare imp̄guit̄. **L**ā
q̄ eī morū biāti oez dētib̄ freneticō mi-
nare: digitos eī martin̄ in os intulit̄. **S**ī hēsalīqd̄ p̄t̄chbos duora. **L**āyo acī
ferrū cādēs accepit̄ lōge reduc̄t̄ dētib̄
digitos bti v̄ti vitabat̄ atrigere. **E**t cog-
ref̄ exire nec̄ p̄os̄ exire liceret̄ fed̄ reliq̄s
vestigia fluxu vēt̄ ē eect̄. **D**abolū ita
q̄ tā sp̄icabile hēbat̄ vt̄ sūe lei p̄pa sub
statia p̄tineret̄ sūe sub alijs figuris ab eo
videre: z coglēceret̄. **E**t cū diabol̄ sc̄rit̄
se ēū latere n̄ posse cōuicijs ē freq̄nt̄ vige-
bat̄ q̄ insidias fallere n̄ poss̄. **Z**te cū in ex-
tremis laborarer: vidit̄ diabolū assister. **Q**uid h̄ (inqt̄) astas crūeta bestia. **A**bil̄ i
me funestū rep̄ies: me sin̄ abzæ recipiet̄
O q̄ timere dent̄ extremū exētū mis̄ p̄cō
res sup̄bi: auari: luxuriosi: q̄n̄ inoccētissim̄
martin̄ h̄uillim̄ mis̄cōllim̄: h̄go puris-
sim̄ i exitu sua astatē h̄uit̄ diabolū. **M**ar-
tin̄ ē p̄ visionē illā eadē nocte sp̄m deo-
reddidit̄ circa annū dñi. cccc. xvii. circa vi-
te sūe annū. lxxij. z ep̄at̄ sui annū. lxxij. p̄ba